

Bolivia

12/10 – 25/10 2023

**Turen var arrangeret af Bird Bolivia, og deltagere var: Kjeld Meiling,
Jørgen Jensen, Erik Danielsen, Lilly Sørensen (fotos) og Niels Bomholt (tekst)**

Crested Quetzal

Vi havde købt en 14 dages fugletur ved Bird Bolivia, og de havde fundet en fremragende fugle-guide i indianeren Sandro Valdez og en lige så fremragende chauffør i Hermann.

Vi havde nogle problemer med pengeoverførsler og kommunikationen til Bird Bolivia. Men turen var rigtig fint planlagt, der var ingen spildtid, og som sagt meget dygtig fugleguide og chauffør. Guiden kunne alle fuglestemmer og kendte lokaliteterne for de sjældne endemiske arter. Han fortalte også meget spændende om livet i hans landsby. Her var han en slags høvding. Chaufføren sørgede for alt det praktiske, fik tilberedt dejlig morgenmad og frokost på et gasblus ude i felten, så vi kunne birde også mens vi spiste. Et rigtig fint team.

Det er en fantastisk variation, der er i fuglelivet i Andesbjergene. De forskellige dale og de forskellige højder har hver deres fuglearter. Og så er der selvfølgelig forskel om man er på den tørre eller våde side af bjergene. Meget fascinerende.

Der er til dato set 1435 fuglearter i Bolivia, og det på trods af at landet slet ikke har adgang til havet.

Vi startede i lavlandet omkring den største by Santa Cruz, og begav os gradvist opad til højsletten ved Titicaca Søen.

Dagsprogram:

11/10 Fly Billund – Amsterdam – Panama - Santa Cruz. I Panama kunne vi fra lufthavnen notere bl.a. Vandrefalk, Bat Falcon og White-tailed Kite.

12/10 Tidlig ankomst til Santa Cruz. Da det blev lyst og resten af formiddagen blev brugt i noget tørt skov vest for byen. Blev inviteret ind på en ranch. Om eftermiddagen var vi i Santa Cruz botaniske have. Allerede den første dag fik vi set hele 95 fuglearter. Men lavlandet er jo også mere artsrigt end når vi kommer op i 4000 m s højde i højlandet.

Ferruginous Pygmy-Owl, Blue-crowned Trogon og Whistling Heron alle fra den store Botaniske Have I Santa Cruz

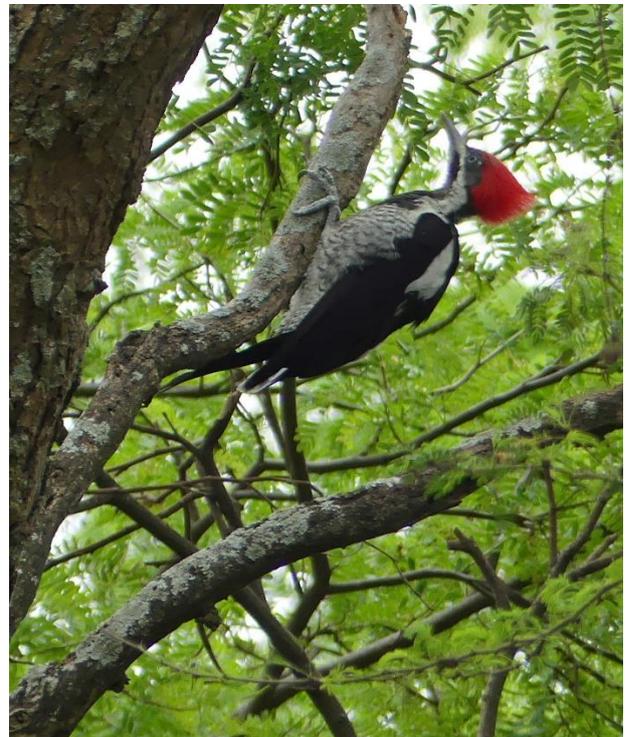
13/10 Tidligt op, og vi blev kørt ud lidt syd for Santa Cruz. Her var et lidt sandet område, og noget af det er nationalpark Lomas de Arena. Mens vi fik set de første fugle, forberedte Hermann, vores chauffør, morgenmad. Der blev bagt pandekager, spejlet æg. Brød, frugt og yoghurt. Et rigtig fint koncept.

Erik, Hermann, Jørgen, Sandro og Niels

En cowboy kom forbi med sit kvæg

Smooth-billed Ani og Crimson-crested Woodpecker fra Lomas de Arena.

Efter frokost kørte vi 4 timer lidt op i bjergene til Samaipata. Lige før byen gjorde vi holdt ved en have, hvor de havde feeders til kolibrier. Det var det eneste sted vi så dette. Andre steder i Sydamerika er det mere almindeligt at sætte feeders med sukkervand op. Men spændende var det her at se 6 forskellige kolibrier flyve rundt i en rasende fart.

Vi nåede også besøge noget buskads på en bjergskråning, hvor guiden vidste, at der var et par interessante småfugle som Spot-breasted Thornbird og Sooty-fronted Spinetail.

Overnatning i Samaipata

14/10 Tidligt op og kørsel til et reservat for Tucuman Parrot. Det var nærmest en stejl gedesti det sidste stykke op, men bussen og vores chauffør klarede det. Da vi ankom, var det ret tæt tåge, men Tucuman

Parrot kunne høres oppe fra skoven. Denne papegøje findes fåtalligt i det nordlige Argentina og i Bolivia, hvor den kun yngler i dette reservat.

Ret hurtigt klarede det op, og vi gik en tur rundt om søen.

Det blev en fin tur. En halv snes papegøjer blev set. Også både Red-faced og Andean Guan blev set, og da vi var kommet halvvejs rundt, dukkede et par Andean Condor op over bjergryggen.

Bolivian Tyrannulet og Piratic Flycatcher, som har fået sit navn fordi den stjæler færdigbyggede reder fra andre fuglearter.

Over middag satte vi kursen mod syd til Red-fronted Macaw reservatet, som er beliggende i den mere tørre del af landet. Undervejs gjorde vi et stop, hvor vores guide tidligere havde set Cream-backed Woodpecker.

Cream-backed Woodpecker hun og han.

15/10 Denne dag tilbragte vi omkring Red-fronted Macaw Lodgen. Det var nok det mest interessante sted vi boede. Stedet var åbnet ved hjælp fra Bird Bolivia, og blev bestyret af nogle indianerkvinder fra landsbyen.

Red-fronted Macaw yngler kun i nogle få tørre dale i det sydlige Bolivia, og man mener, at den samlede bestand er på ca. 1100 fugle. Den har været stærkt truet, idet den har været fanget til burfuglehold. Også lokale bønder har bekæmpet den, da den har spist af deres majs. Men nu beskytter de lokale fuglene, da de kan se, at det giver turistindtægter til området.

Morgenmad på Red-fronted Macaw Lodge. Der var udsigt til fodderbrætter og til klippevæggen bagved, hvor papegøjerne yngler.

Spot-backed Puffbird og Red-fronted Macaws

White-fronted Woodpecker på foderbræt og Cliff Parakeet alle ved Red-fronted Macaw Reseve.

16/10 Det blev en længere køretur på grusveje op gennem et tørt, men smukt landskab. Vi gjorde holdt et par steder, hvor Sandro kendte til et par specielle fugle som Bolivian Earthcreeper, Streak-fronted Thornbird og Dusky-legged Guan.

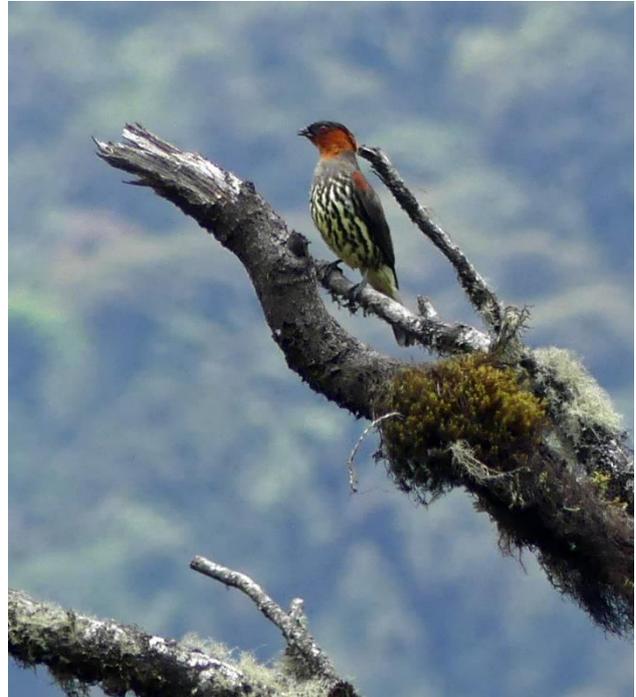
Over en klippe kom pludselig 3 Andeskondore. De kan have et vingefang på op til 3,20 meter og veje op til 15 kg. På kaktussen sidder en Burrowing Owl, som yngler i jordhuller.

Ved middagstid nåede vi frem til Comarapa, hvor vi skulle overnatte. Men vi fortsatte lidt højere op til noget fint Cloud-forest ved Siberia. Disse skove, som ligger på de højtliggende nordvestvendte skråninger af Andesbjergene er meget artsrige.

Den smukke Cloud forest ved Siberia og en Strong-billed Woodcreeper.

17/10 Hele dagen blev brugt omkring Siberia. Her var også mange forskellige fugle, men ikke alle var lige lette at få at se. F.eks gik der en Brown Tinamou længe og kaldte en 5-10 m inde i skovbunden. Men det lykkedes ingen af os at få den at se. På et tidspunkt kørte vi op til passet. Her var træerne meget lave og forkrøblet, og nogle andre fuglearter dukkede op.

Masked Flowerpiercer og Chestnut-crested Cotinga.

18/10 Vi startede igen det efterhånden velkendte sted ved Siberia. Men eftermorgenmad kørte vi den lange tur til Cochabamba dog med et par stop undervejs. I Cochabamba er der en ret stor saltsø midt i byen.

Det tørre landskab nær Cochabamba og en Wedge-tailed Hillstar, som har en begrænset udbredelse i bjergene i det sydlige Bolivia. Den brugte vi noget tid på, inden vi fik den at se.

19/10 Omkring Cochabamba er der som sagt temmelig tørt, men så kørte vi op over passet, og på den anden side var der frodigt og grønt. Det tog dog noget tid at komme over passet, da der var mange langsomt kørende lastbiler. Første besøg var ved noget buskads nær en dæmning, her holdt en smuk fløjlsort kolibri til, en Black-hooded Sunbeam. Ved den opstemmede sø var der mange ænder og enkelte lappedykkere.

Cream-winged Cinclodes er en almindelig fugl i de højere Andesbjerge og opfører sig som en stenpikker. Den næste er *Small-billed Elaenia*, en af de utallige næsten ens fluesnapper. Vi så 60 arter af denne familie.

Tablas Monte. Chaufføren er ved at forberede frokost. I skoven her fik vi bl.a. set *Hooded Mountain Toucan* og fik et glimt af *Yungas Pygmy-Owl*. Lilly og Kjeld fik set *Sword-billed Hummingbird*.

20/10 Endnu en gang kørte vi fra Cochabamba op over passet og lidt længere nedad på den anden side. Pludselig hylede en alarm i bussen. Der var ikke mere bremsevæske på. Chaufføren fik bussen standset ved hjælp af håndbremsen, og vi humpede tilbage til et værksted og fik fyldt mere væske på. Vi fortsatte derefter lidt længere ned og kom til et område med nogle rester af oprindelig skov. Det gav nogle nye arter. Jørgen var specielt glad for at se Solitary Eagle. Middagen blev indtaget på en restaurant med ørred dambrug, så det blev fisk. I træerne over stedet sås en Red-stained Woodpecker. Også en ny tur art.

Solitary Eagle, en stor sjælden ørn fra de lavere dele af de østlige Andesbjerge. Og den smukke Green Jay.

21/10 Mens vores bus startede meget tidligt og kørte til La Paz, kom vi i en anden bus og blev kørt højt op i bjergene bag Cochabamba.

Landskab højt over Cochabamba og en Brown-capped Tit-Spinetail

Det blev en meget fin morgen med hele 9 lifer. Vi skulle være der ved solopgang kl. 06.15 for der flyver den sjældne Cochabamba Mountain-Finch ifølge vores guide ud. Men vi så også andre spændende fugle som Andean Tinamou, Bolivian- og Rufous-sided Warbling Finch og Rock Earthcreeper.

Rock Earthcreeper. Det næste foto viser affald, som blot bliver læsset af langs vejene. Det så vi mange steder.

Hen på formiddagen blev vi kørt til lufthavnen i Cochabamba og fløj til La Paz. Her var Hermann nået frem med vores oprindelig bus. På den måde sparede vi 8-9 timers opslidende kørsel på landevejene.

Fra La Paz blev vi kørt ud til et hotel ved bredden af Titicaca Søen.

Titicaca Søen set fra vores hotel. Det er en stor sø med en længde på 190 km. godt halvdelen ligger i Peru. Vandoverfladen ligger 3812 m. over havet. Der er mange historiske spor ved søen bl.a. fra inkatiden.

Der var en del ænder og blishøns ved søen. Også Titicaca Grebe, en lappedykker, der er endemisk for søen, og er ude af stand til at flyve.

22/10. Vi tog en tur mod nordvest ad Sorata Road. Her kendte Sandro et sted, hvor Berlepsch's Canastero holdt til. Det var endnu en art med en meget begrænset udbredelse på kun et par bjergskråninger i det nordvestlige Bolivia. Der gik et par timer med eftersøgningen, noget buskads, hvor den plejede at være, var blevet ryddet. Men til sidst fik vi set et par. På vejen tilbage gjorde vi holdt ved en højtliggende sø. Her var Giant Coot - Kæmpebluishøne i gang med at bygge deres meget store reder.

Andean Goose, Andean Flicker og Andean Gull. Spætten lever i High Andes, hvor der er fuldstændigt træløst. Disse fugle blev alle set nær søen.

Hen på eftermiddagen besøgte vi en næsten udtørret bugt ved Titicaca Søen. Der var en pæn flok Chile Flamingoer og imellem dem fandt vi en 3-4 Andean Flamingo. Der også kun findes oppe i de høje Andesbjerge.

23/10 Fra Titicaca søen skulle vi til noget cloud forest nord for La Paz langs med dødens landevej.

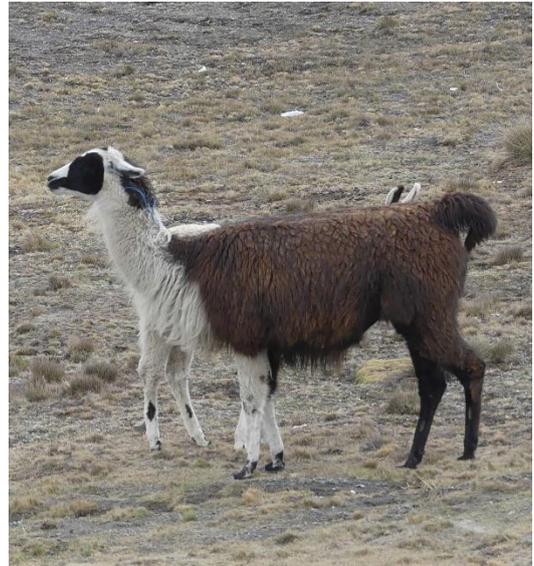

Vi kørte gennem La Paz. Den virkede ikke specielt charmerende, men vi gjorde nu heller ikke holdt.

Men vi gjorde et holdt ved en sø, og gik lidt rundt, selv om det var svært at få vejret, da vi var kommet op i 4.800 ms højde.

Fra the high Andes, vi er her oppe i ca. 4.800 m.

En White-fronted Ground-Tyrant, En Baird's Sandpiper, der er vintergæst fra Canadas tundra, og vi så også dyr, her en seksbenet lama.

Midt på eftermiddagen nåede vi frem til Dødens Landevej. Death Road er den gamle vej fra La Paz til Coroico. Nu er der lavet en anden og bredere vej. Den gamle var en grusvej og de fleste steder kun 3 m bred og med nogle steder flere hundrede meters lodret fald til siden, og uden rækværk. Da den var i brug, var der årligt 2-300 dødsfald. Nu er her næsten ingen biltrafik, men er en yndet rute for mountain bikere.

Der var bestilt hotel i den nærmeste by til de to sidste nætter, men guiden foreslog, at vi i stedet boede på et mindre sted ude i skoven, så ville der være mulighed for ugler om aftenen. Så det gik vi med på. Det var en sød dame, som havde stedet, men det var lidt primitivt med toilet og bruser i et skur ude bagved. Og da de første havde været i bad, var der ikke mere vand.

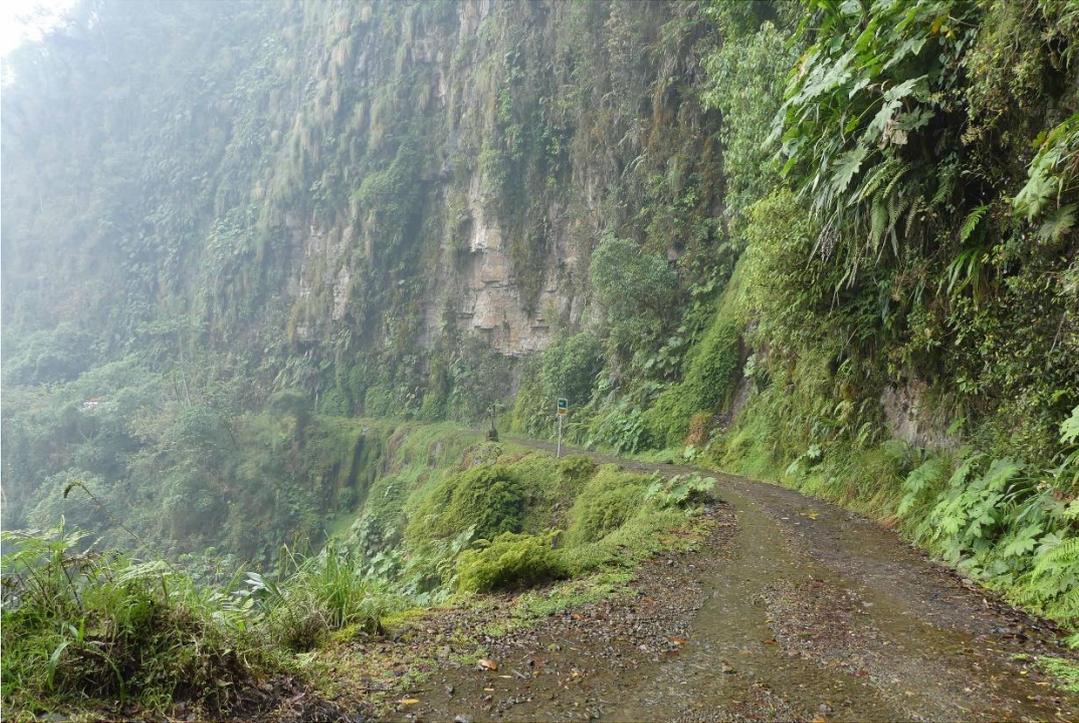

Death Road, dødens landevej

24/10 Det var den næst sidste dag, og lidt nervøse blev vi, da bussen ikke kunne starte, der var som sagt ikke noget vand, og vi var så langt ude, at der heller ikke var telefon dækning. Men chaufføren fik stoppet en bil, og med et startkabel fik han startet bussen, og kørte så til den nærmeste by, hvor han fik skiftet generatoren. Hen på aftenen kom han tilbage. Imens gik vi lidt rundt ved vores overnatningssted, og fik da også set en del fugle.

Vores bus havde en del gange givet alarm for bremserne, men det løste vores chauffør nemt. Han pillede simpelthen alarmen ud af bussen. Her står han med problemet. Fuglene er Blue-bandet Toucanet og Cinnamon Flycatcher.

Death Road

125/10 Med en bus, som nu virkede, gik det tilbage mod La Paz. Det blev dog tid til et par stop, som gav nogle nye fugle.

Andean Ibis og Scribble-tailed Canastero

I La Paz lufthavn havde vi noget ventetid, inden vi skulle flyve ned til Santa Cruz. Og sørme om det ikke her lykkedes Erik at finde endnu en tur art, en Rufous-naped Ground-Tyrant.

I Santa Cruz fik vi en afskedsmiddag med indehaverne af Bird Bolivia. Det stod på store bøffer.

Næste morgen gik det hjem via Panama (her var en Vandrefalk) og Amsterdam.

White-throated Quail-Dove								2					3	1
Eared Dove		1		1										
Gøge 3 arter														
Guira Cuckoo		2	2		1									
Smooth-billed Ani		3	7											
Squirrel Cuckoo			1										2	
Natravne 1 art														
Scissor-tailed Nightjar				6										
Sejler 4 arter														
Chestnut-collared Swift									3				1	
White-collared Swift									10					
White-tipped Swift				1									3	
Andean Swift					7					2				
Kolobrier 26 arter														
Great-billed Hermit			1											
Planalto Hermit			1											
White-vented Violetear			4											
Lesser Violetear			1							1				
Amethyst-throated Sunangel								3				2	4	
Speckled Hummingbird				2		1							3	
Long-tailed Sylph						2							5	
Red-tailed Comet					1					5				
Wedge-tailed Hillstar							1							
Green-tailed Trainbearer												3		
Tyrian Metaltail						5	1	1						
Scaled Metaltail						2		1						
Blue-capped Puffleg					1	1								
Black-hooded Sunbeam								1			3			
Bronzy Inca													1	
Gould's Inca								1					1	
Sword-billed hummingbird (K+L)								1						
Violet-throated Starfrontlet						1		1						
Violet-fronted Brilliant													2	
Giant Hummingbird							2			1				
Blue-tufted Starthroat					1									
Glittering-bellied Emerald			3	9	2									
Fork-tailed Woodnymph		4												
Golden-tailed Sapphire									1					
Gilded Hummingbird		1												
White-bellied Hummingbird		1		1	1	1								
Vandhøns 5 arter														
Gray-crowled Wood-Rail				1										
Common Gallinule							25			2	4			

Giant Coot												30			
Slate-collared Coot								30		70		252			
Limpkin	1														
Måge-Vadefugle 9 arter															
Black-necked Stilt								100	22						
Southern Lapwing	1	7	5	1											
Andean Lapwing								4	1			4	1		
Collared Plover				3											
wattled Jacana		2	3		2										
Solotary Sandpiper	3														
Greater Yellowlegs								18				1			
Baird's Sandpiper														11	
Andean Gull					2	1				2	125	25			2
Storke 1 art															
Wood Stork	3	1													
Skarver 2 arter															
Anhinga	1														
Neotropic Cormorant	1		4		25							1			
Hejre og Ibiser 14 arter															
Black-crowned Night-Heron	1										1	1			
Capped Heron	2														
Whistling Heron	3														
Snowy Egret		1													
Great Egret	1	1													
Striated Heron	4														
Cattle Egret	3							1							
Cocoi Heron	1														
Puna Ibis						1	73	1				50			
Green Ibis	1														
Bare-faced Ibis	27														
Buff-necked ibis		2													
Andean Ibis															2
Roseate Spoonbill		1													
Rovfugle 18 arter															
Andean Condor			4	1	3							1			
Black Vulture	25	1	2	2											
Turkey Vulture	4		1	15	3		2								
White-tailed Kite		1													
Gray-headed Kite	2														
Swallow-tailed Kite	2		2			1				4					
Snail Kite	1														
Plumbeous Kite	4														
Cinereous Harrier												2			

Mountain Wren								3					4	
Grass Wren						1								
Thrush-like Wren	4	5												
Fawn-breasted Wren	2													
Mockingbirds 1 art														
Brown-backed Mockingbird									1					
Drosler 10 arter														
Andean Solitaire							1						1	
Swainson's Thrush	1													
White-eared Solitaire						1		1					1	1
Rufous-bellied Thrush		4	3											
Creamy-bellied Thrush	2	2		20	7									
Black-billed Thrush	1	1												
Great Thrush				4	2	2		4	2	1	2	2		
Chiguanco Thrush							3			4	4	2		
Andean Slaty Thrush						1	1							
Glossy-black Thrush						1		3	1				1	
Spurve 1 art														
House Sparrow	2			10										3
Am. Spurve og Finker 13 arter														
Blue-naped Chlorophonia			1											
Purple-throated Euphonia		1											1	
Golden-bellied Euphonia									1					
Orange-bellied Euphonia									1					
Yellow-bellied Siskin								1						
Hooded Siskin			3	2		4			1	2				
Black Siskin											1			2
Common Chlorospingus					3	10	1	3	6				10	2
Yellow-browed Sparrow									1					
Saffron-billed Sparrow			1											
Rufous-collared Sparrow			5	5	9	2	1		5	10	9			7
Bolivian Brushfinch					1	4	3	5	1			3	7	3
Fulvous-headed Brushfinch			1				1							
Trupialer 13 arter														
Dusky-green Oropendola									7		7			1
Crested Oropendola	16	5							2					
Golden-winged Cacique			2											
Yellow-rumped cacique	8													
Mountain Cacique								8						
Variable Oriole			1											
Orange-backed Troupial		2												
Shiny Cowbird		2		4										
Giant Cowbird	2								1					

Chopi Blackbird	17	8												
Bolivian Blackbird				16										
Grayish Baywing				10			10			4				
Yellow-winged Blackbird											2			
Am. Sangere 10 arter														
Southern Yellowthroat								1						
Tropical Parula	1	1	3	4	1									
Golden-crowned Warbler	3													
Yungas Warbler												1	2	
Citrine Warbler							1	1						2
Pale-legged Warbler						1								
Two-banded Warbler			2											
Slate-throated Redstart									2					
Brown-capped Redstart			5	2										
Spectacled Redstart					1	7		8				2	6	1
Tanagerer m. m. 59 arter														
Hepatic Tanager			1											
Black-backed Grosbeak	1	3	1	2					2					
Ultramarine Grosbeak			1											
Red-crested Cardinal		3												
Red-capped Cardinal	2													
Magpie Tanager									1					
Orange-browed Hemispingus								3						
Black-eared Hemispingus									1					
Rust-and yellow Tanager								1					3	
Superciliaried Hemispingus								6				1		
Rusty-browed Warbling Finch			2											
Ringed Warbling Finch				1	6					1				
Black-capped Warbling Finch				2										
Silver-beaked Tanager	1	3								2				
Hooded Mountain Tanager								2						
Blue-capped Tanager						3	1		1			3	13	1
Grass-green Tanager								2						
Scarlet-bellied Mountain Tanager								4				2		1
Blue-winged Mountain Tanager			2		5	4	2	2	1				1	
Chestnut-bellied Mountain Tanager					1	1								
Rufous-bellied Mountain Tanager									1	4				
Blue-and-yellow Tanager				6	1		1			1				
Sayaca Tanager	3	6	3	8						7				
Palm Tanager										3				
Spotted Tanager										2				
Golden-naped Tanager													2	2
Green-throated Tanager			2				1		2					

Blue-necked Tanager									2					
Blue-and-black Tanager					1		2					1		
Beryl-spangled Tanager									2					
Saffron-crowned Tanager									1				4	
Guira Tanager	2													
White-browed Conebill														1
Blue-backed Conebill								2						
Cinereous Conebill										1				
Black-throated Flowerpiercer											7			1
Gray-bellied Flowerpiercer					1	1		3	1	3				
Masked Flowerpiercer						5	2					1	6	
Plushcap								1						
Peruvian Sierra Finch										1	3			3
White-throated Sierra Finch													3	
Glacier Finch													1	
Ash-breasted Sierra Finch													1	
Gray-crested Finch					8	8								
Rufous-sided Warbling Finch											3			
Bolivian Warbling Finch											2			
Cochabamba Mountain Finch											2			
Greenish Yellow-Finch											3			
Saffron Finch		2				3								
Great Pampa Finch						5								
Blue-black Grassquit		3												
White-bellied Seedeater		3												
Double-collared Seedeater			3											
Band-tailed Seedeater										1	1			
Plain-collared Seedeater														2
Red-crested Finch		1												
Dull-collared Grassquit		1												
Bluish-gray Saltator		3												
Golden-billed Saltator			1	3			1			8				

White-throated Quail-Dove